

اثرات کاهش محدودیت بورسی پس از گذشت ۱۰ روز

۱۰ روز از افزایش دامنه‌نوسان در بازار سهام می‌گذرد. دوشنبه هفته گذشته بود که دامنه‌نوسان روزانه قیمت در بازار اول (تابلو اصلی و فرعی) بورس تهران یک‌درصد افزایش و به مثبت و منفی ۶ درصد رسید.

به گزارش خبرنگاران گروه بورس، بانک و بیمه گزارش خبر، ۱۰ روز از افزایش دامنه‌نوسان در بازار سهام می‌گذرد. دوشنبه هفته گذشته بود که دامنه‌نوسان روزانه قیمت در بازار اول (تابلو اصلی و فرعی) بورس تهران یک‌درصد افزایش و به مثبت و منفی ۶ درصد رسید. این تغییر و تحول یکی از خواسته‌های پرتکرار و قدیمی اهالی بازار و سهامداران از سیاستگذاران بورسی بود که هرچند دیر اما در نهایت به وقوع پیوست. حالا پس از گذشت ۱۰ روز از اجرایی شدن این تغییر، فعالان و کارشناسان بازار می‌گویند هنوز اثر افزایش دامنه‌نوسان روی بورس خود را نشان نداده و اگر هم اثری گذاشته، چندان محسوس نیست؛ چراکه از یک‌سو دامنه‌نوسان تنها یک‌درصد باز شده است و این مقدار افزایش، نمی‌تواند اثر خاصی روی بازار و معاملات بگذارد، ضمن آنکه حجم مینا به‌عنوان دیگر محدودیت ناکارآمد کردن بازار همچنان به قوت خود باقی است، با این حال همه کارشناسان با افزایش هرچه بیشتر دامنه‌نوسان موافقت و تاکید دارند باید این روند ادامه‌دار باشد و در عین حال با سرعت بیشتری انجام شود تا در بلندمدت اثر مثبت خود را روی بازار بگذارد.

انتظار برای بازتر شدن دامنه

شایان کرمی، کارشناس بازار سرمایه: مسلماً افزایش دامنه‌نوسان کارایی بازار را افزایش می‌دهد به این جهت که شرایط را برای نوسان‌گیرها بهتر و جذاب‌تر می‌کند و باعث فعالیت بیشتر و ورود سرمایه آن دسته از سهامداران به بازار می‌شود که به دنبال بازدهی کوتاه‌مدت هستند، بنابراین با ورود سرمایه به بازار، عمق بازار افزایش پیدا می‌کند و از سوی دیگر نیز نقدشوندگی در بازار بیشتر خواهد شد، در نتیجه این عوامل کارایی بازار افزایش پیدا می‌کند.

اینها تاثیر افزایش دامنه‌نوسان بر بازار سهام است اما باید توجه داشت که تنها ۱۰ روز از اجرایی شدن آن می‌گذرد و دامنه‌نوسان هم تنها یک‌درصد باز شده است، از این رو اثر آن روی بازار اکنون چندان محسوس نیست.

در صورتی که دامنه بازتر شود سرمایه‌گذاران و فعالان بازار باید برای معاملات بررسی بیشتری انجام دهند، در نتیجه هیجان بازار می‌تواند کاهش یابد. البته همان‌طور که تاکید شد اکنون افزایش دامنه آنقدر نیست که هیجانات را آنقدر کم کند ولی این اتفاق می‌تواند به کاهش هیجانات و منطقی شدن رفتار سرمایه‌گذاران کمک کند. اگر این روند ادامه‌دار باشد و به مرور دامنه‌نوسان بازتر شود، می‌تواند به کارایی بازار به لحاظ عملیاتی کمک قابل‌توجهی کند.

لازمه افزایش جسارت سیاستگذار

حسن رضایی‌پور، کارشناس بازار سرمایه: بازار سرمایه در روزهای گذشته بر مدار تعادلی حرکت کرد. هرچند این موضوع را اما نمی‌توان به افزایش یک‌درصدی دامنه‌نوسان مرتبط دانست. همان‌طور که قبلاً نیز به این موضوع اشاره شده موضوع دامنه‌نوسان و محدودیت‌های معاملاتی که به واسطه آن برای سهامداران ایجاد می‌شود، سال‌هاست که مورد انتقاد از سوی تحلیلگران بورسی قرار گرفته، با این حال سیاستگذار بورسی در مورد حذف این سد معاملاتی همچنان دست به عصا حرکت می‌کند. افزایش یک‌درصدی دامنه‌نوسان در ۱۰ روز گذشته در حالی اجرا شد که بازار در مدار تعادلی حرکت می‌کرد. همین موضوع سبب کاهش اثرگذاری این دستورالعمل بر بازار شد.

درواقع تا زمانی که شاخص متعادل حرکت کند افزایش یک‌درصدی دامنه‌نوسان نمی‌تواند تغییرات جدی در بازار ایجاد کند. همان‌طور که مشاهده کردیم افزایش ناچیز دامنه‌نوسان نتوانست به افزایش حجم‌های موردانتظار در بازار بینجامد؛ بر همین اساس شاهد اثرگذاری ناچیز افزایش یک‌درصدی دامنه بر معاملات بودیم.

در هفته اخیر قیمت اکثر سهام به غیر از یکی دو مورد به‌صورت تعادلی معامله شدند. قیمت سهامی هم که در سقف معامله شدند در راستای افزایش دامنه‌نوسان نبود. به نظر می‌رسد بازار نسبت به این اقدام واکنش خنثی از خود نشان داد و باید دید در ادامه و با افزایش بیشتر دامنه‌نوسان چه تغییری در بازار ایجاد خواهد شد. البته نباید از کنار این موضوع گذشت که باز شدن دامنه‌نوسان در صورتی رونق بازار را رقم می‌زند که قیمت‌ها در محدوده‌های تعادلی معامله نشوند.

هراس متولیان بورسی و سازمان‌های نظارتی نسبت به باز کردن دامنه‌نوسان از سرعت رشد بازار می‌کاهد، در واقع سازمان بورس با تقویت سامانه‌های مربوطه و نظارتی می‌تواند همزمان دامنه را بازتر کند تا بخش عمده‌ای از مشکلات این بازار حل شود.

پویایی بورس با حذف سریع‌تر محدودیت‌ها

محمد شکری، کارشناس بازار سرمایه: در دو سال اخیر سهامداران نسبت به صف‌های ایجاد شده در تالارهای شیشه‌ای واکنش هیجانی نشان داده‌اند. این موضوع هم در مورد صف خرید صدق می‌کند و هم در مورد صف فروش. بر همین اساس محدود کردن دادوستدهای بورسی به دامنه‌نوسان آفت بازار محسوب می‌شود. تجربه سال‌های قبل نشان می‌دهد سرمایه‌گذاران به واسطه همین محدودیت‌های معاملاتی حتی دست خالی از بازار خارج شدند. در اولین روز از اجرای افزایش دامنه‌نوسان سهامداران نسبت به این اقدام واکنش مثبتی نشان دادند اما از آنجا که افزایش اعمال شده تاثیر چندانی بر رفع گره‌های معاملاتی نداشت، از روزهای بعد بازار به روال قبل بازگشت و دادوستدها بدون توجه به این تغییر دنبال شد. آنچه از برآیند اعمال یک‌درصدی افزایش دامنه‌نوسان برمی‌آید این است که سیاستگذار از افزایش بیشتر دامنه‌نوسان بنا به دلایلی گریزان است.

در پیش گرفتن این سیاست در درازمدت نمی‌تواند از مشکلات بازار بکاهد. در چند روز گذشته نیز معاملات بدون توجه به این مورد دنبال شد، اما به نظر می‌رسد اگر سیاستگذار بورسی بتواند در فاصله زمانی کمتر اقدام به افزایش دامنه‌نوسان کند قطعاً بازار نیز نسبت به این دستورالعمل واکنش بیشتری نشان می‌دهد. با افزایش دامنه‌نوسان سرمایه‌گذاران بیشتری جذب بورس خواهند شد. با توجه به اینکه بازارهای موازی در وضعیت نامشخصی به سر

می‌برند بهتر است متولیان بازار با در نظر گرفتن این مهم محدودیت‌های معاملاتی را سریع‌تر حذف کنند تا پویایی بازار افزایش یابد.

برای قضاوت زود است

سپهر کشاورز، کارشناس بازار سرمایه: تازه ۱۰ روز از افزایش دامنه‌نوسان گذشته و نمی‌توان در این مدت کم انتظار داشت که اثر محسوسی روی بازار بگذارد؛ چه بسا این افزایش هم تنها یک‌درصد بوده است، با این حال همین افزایش یک‌درصدی، باعث می‌شود که سهم‌ها از لحاظ زمانی سریع‌تر به ماکزیممی که مدنظر است، برسند.

از سوی دیگر افزایش دامنه‌نوسان باعث شده نوسان‌گیری بازتر شود، اما نکته‌ای که باید سهامداران به آن توجه داشته باشند این است که هرچه دامنه‌نوسان نامحدودتر شود، آنان باید با درایت بیشتری در بازار معامله کنند چون همان‌طور که افزایش دامنه‌نوسان سود را بیشتر می‌کند از آن سود اگر سهمی ضرر دهد، این ضرر نسبت به زمانی که دامنه‌نوسان محدودتر بود، بیشتر است، بنابراین سهامداران باید با کارشناسی و مطالعه بیشتر وارد بازار شوند و خرید و فروش کنند. با این حال در کوتاه‌مدت نمی‌توان انتظار تاثیر چندانی از افزایش دامنه‌نوسان یک‌درصدی داشت و افزایش دامنه‌نوسان در کوتاه‌مدت ممکن است متغیرهای کلان را تغییر دهد، بنابراین اثر این افزایش دامنه را باید در درازمدت بررسی کرد. در این یک هفته که دامنه‌نوسان یک‌درصد افزایش یافته، حجم معاملات تغییر خاصی نکرده است.